

A Kúria a dr. Szabó Zsuzsanna Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Zsuzsanna ügyvéd) által képviselt felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságon 1.M.129/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Zalaegerszegi Törvényszék 2.Mf.21.523/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria A Zalaegerszegi Törvényszék 2.Mf.21.523/2012/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 5.000,- Ft (Ötezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A hivatásos állományú felperes 2010. december 3-án szolgálati ideje alatt az általa vezetett ... forgalmi rendszámú S. szolgálati személygépkocsival ... irányába haladt. Az 55+900 km szelvénynél a havas, jeges úton a sebessége helytelen megválasztása következtében megcsúszott, letért az útpadkára, ahonnan megfelelő ellenkormányzással visszatért az úttestre, de ott járműve bal első részével nekiütközött a C. D. által vezetett személygépkocsi mögött szabályosan közlekedő ... állampolgár által vezetett gépjármű bal oldalának. A baleset következtében a felperes és P. M. által vezetett személygépkocsikban anyagi kár keletkezett, személyi sérülés azonban nem történt.

A ... Rendőrkapitányság I. fokú szabálysértési hatóságként eljárva 2011. február 8-án kelt ... határozatával a felperessel szemben indult közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt indult eljárás iratait a katonai fegyelmi eljárás lefolytatása céljából az alpereshez áttette, azonban az iratok megküldésére ténylegesen 2011. október 18-án került sor.

A felperessel szemben 2011. november 8-án fegyelmi eljárást

indítottak. Az alperes a 2012. január 5-én kelt ... számú határozatával fenytés kiszabásának mellőzésével a felperest figyelmeztetésben részesítette.

A felperes a panaszának elutasítását követően előterjesztett keresetében a határozat hatályon kívül helyezését kérte. A keresete indokolásában elévülésre hivatkozott, továbbá vitatta annak érdemi megalapozottságát is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság az 1.M.129/2012/10. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában utalt a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 12. § (3), továbbá 122. § (1), (2) és (4) bekezdéseire, valamint a szabálysértésekről szóló, a perbeli időben hatályos 1999. évi LXIX. törvény (Szabstv.) 11. § (1) és (6) bekezdéseire, amelynek alapján kifejtette, hogy miután az alperes részére a 2011. február 8-án kelt határozat csak 2011. október 18-ai átirattal került megküldésre, a fegyelmi eljárás megindítására nyitva álló három hónapos határidőt az alperes nem mulasztotta el. Az elévülés nyugvására vonatkozó Hszt. 12. § (3) bekezdése alkalmazásával az alperes a jogszabályi előírásoknak megfelelő időn belül indította meg a fegyelmi eljárást, azaz a Hszt. 122. § (4) bekezdése alapulvételével az áttételt követő három hónapon belül. Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy a baleset során a személygépkocsiban tartózkodó állományilletékes parancsnok tudomásszerzésétől kell számítani a Szabstv. 11. § (1) bekezdésében rögzített hat hónapos elévülési határidőt.

A felperes fellebbezése alapján eljárta Zalaegerszegi Törvényszék a 2.Mf.21.523/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással és lényegében az abból levont jogi következtetéssel is, azonban a jogi indokolásból mellőzni rendelte a Hszt. 12. § (3) bekezdésére, vagyis az elévülés nyugvására történő hivatkozást.

A törvényszék érvelése szerint a Hszt. 122. § (1) bekezdése alapján a fegyelemsértés abszolút elévülési ideje főszabályként három év. A Hszt. 122. § (4) bekezdése értelmében azonban a szolgálati viszonyal kapcsolatban elkövetett szabálysértés esetén az elévülési időre a szabálysértésre vonatkozó elévülési szabályok vonatkoznak, amely a Szabstv. 11. § (1) bekezdésének megfelelően hat hónap. Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Szabstv. 11. § (6) bekezdésére is, mert a felperes állításával ellentétben szabálysértési eljárás indult, amelynek során a ... Rendőrkapitányság I. fokú szabálysértési hatóságként eljárva 2011.

február 8-án kelt ... szabálysértési határozatával az iratokat áttenni rendelte az alpereshez a katonai fegyelmi eljárás lefolytatása céljából. Nem volt jogszabálysértő az a levont következtetés sem, hogy az áttétel, majd az iratok 2011. október 18-án történő megküldése az elévülést megszakította.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indokolását az Alaptörvény 28. Cikkére hivatkozva kiegészítette és az abban foglalt értelmezési mód figyelembe vételével a Szabstv. 11. § (5) bekezdésében foglaltakat is megfelelően alkalmazni rendelte. Ez a rendelkezés a megindult büntetőeljárás szabálysértési hatósághoz való áttételéről rendelkezik, amely esetben az áttételt elrendelő határozatnak a szabálysértési hatósághoz érkezése napjával a Szabstv. 11. § (1) bekezdésében írt határidő újrakezdődik. Mivel ezen rendelkezés célja a különböző hatóságok közötti áttétel esetén a hat hónapos elévülési idő megszakítása, ezért a szabálysértési ügynek a szabálysértési hatóságtól a fegyelmi jogkör gyakorlója részére történő áttétel esetében is megfelelően alkalmazandó, azaz jelen esetben úgy, hogy a szabálysértési iratoknak az alpereshez 2011. október 18-án történt megküldésével a Szabstv. 11. § (1) bekezdésében írt hat hónapos határidő újra kezdődött.

Megállapította továbbá a jogerős ítélet, hogy a Hszt. 122. § (4) bekezdése értelmében az állományilletékes parancsnoknak az áttételt követő három hónapon belül kell megindítani a fegyelmi eljárást, erre 2011. november 8-án került sor, vagyis a jogszabályi előírásokat betartotta. Ebből következően irreleváns, hogy az állományilletékes parancsnok a baleset alkalmával utasként jelen volt a gépjárműben, vagy arról jelentést kapott, illetőleg kártérítési eljárást indított. Ezért nem évült el a fegyelemsértés, a fegyelmi eljárás megindításának jogát az alperes az objektív és szubjektív elévülési határidők betartásával gyakorolta és hozta meg a fegyelmi határozatát.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára való utasítását, valamint az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a szabálysértési hatóság áttételt elrendelő végzése nem tartalmazott olyan kitételt, amely szerint azt csak a jogerőre emelkedést követően kell megküldeni a fegyelmi jogkör gyakorlójának. Az áttételt elrendelő végzés 2011. február 8-án jogerőre emelkedett, azonban azt csak 2011. október 18-án küldték meg a fegyelmi jogkör gyakorlójának, ez azonban nem befolyásolja, hogy a felperessel szemben ezen időpontban már nem volt helye a szabálysértés fegyelmi eljárás keretében történő elbírálásának a Szabstv. 11. § (1) bekezdése alapján. A felperes álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen értelmezték a Hszt. 122. § (4)

bekezdésében foglaltakat is, mert a fegyelmi jogkör gyakorlójának vizsgálnia kellett volna, hogy a felperes terhére rótt szabálysértés az áttételt elrendelő végzés kézbesítésekor már elévült a Szbstv. 11. § (1) bekezdése alapján.

A felperes hivatkozott arra, hogy vele szemben a ... Városi Bíróság előtt nem folyt eljárás, ott csak tanúként hallgatták meg, ezért ennek határideje semmilyen kihatással nem volt az elévülésre. Továbbra is állította, hogy a baleset bekövetkeztét követően írásban részletes jelentést tett az állományilletékes parancsnok részére, illetőleg vele szemben kártérítési eljárást is elrendeltek, amelyet egyidejűleg 2010. december 16-án fel is függesztettek. További érvelése szerint a Hszt. 122. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés is kizárja a vele szemben 2011. november 8-án elrendelt fegyelmi eljárás jogszerűségét. Hivatkozása szerint, miután az állományilletékes parancsnok ténylegesen részese volt a baleset bekövetkezésének, mert a felperessel együtt utazott a gépjárműben utasként, ezért az ő tudomásszerzésének időpontját 2010. december 3. napjában lehet megállapítani, amelynek alapján a Hszt. 122. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint három hónap elteltével már nem lehetett volna fegyelmi eljárást indítani.

A felperes sérelmezte a másodfokú bíróságnak a jogerős ítélet 3. oldalán található megállapítását, amely az elévülés nyugvására vonatkozó elsőfokú ítéleti indokolást mellőzni rendelte, mert érvelése szerint ha 2011. február 8-tól október 18-ig eltelt időszak tekintetében nem állapítható meg az elévülés nyugvása, akkor alkalmazható a Szbstv. 11. § (1) bekezdése, amely szerint hat hónap elteltével már nincs helye felelősségre vonásnak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szabálysértési hatóság cselekménye, konkrétan az iratok 2011. október 18-ai áttétele a fegyelmi jogkör gyakorlójához az elévülési időt megszakította és ezzel a Szbstv. 11. § (1) bekezdésében írt hat hónapos határidő újra kezdődött. A törvényszék azonban nem vette figyelembe, hogy erre az időpontra a cselekmény elkövetésétől számítottan már több, mint tíz hónap eltelt. Az idő múlására tekintettel ezért nem elfogadható a jogerős ítéletnek az Alaptörvény 28. Cikkére történő hivatkozása sem.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem „elutasítását”, valamint a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a

felperes 2010. december 3-án hivatásos szolgálati viszonya tartama alatt, annak ellátása során közúti baleset résztvevője volt, amelyben egyidejűleg egy polgári személy is érintett volt. A jogvita tárgya, hogy ezen cselekménnyel összefüggésben mely hatóságnak milyen határidő betartásával kellett a szabálysértési, illetőleg fegyelmi eljárást lefolytatni.

A perben még irányadó szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (Szabstv.) 30. § (1) bekezdése szerint a fegyveres szervek (honvédség, rendőrség, polgári védelem, vám- és pénzügyőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóság, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok) hivatásos (szerződéses) állományú tagja által a szolgálati viszony tartama alatt a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett szabálysértést fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni. A fegyelmi hatóság - amennyiben elkobzás, illetőleg járművezetéstől eltiltás szükségessége felmerül - a szabálysértési hatóságot eljárása eredményéről értesíti. Ha a szolgálati viszony a szabálysértés elbírálása előtt megszűnt, a szabálysértést a szabálysértési hatóság bírálja el.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott személlyel együtt polgári személlyel szemben is szabálysértési eljárást kell indítani, az eljárást a szabálysértési hatóság folytatja le. A tényállás megállapítását követően a szabálysértési hatóság fegyelmi fenytetés kiszabása végett megkeresi a fegyveres szerv illetékes elöljáróját.

A felperessel szemben a fenti jogszabályi rendelkezések alapján a ... Rendőrkapitányság, mint elsőfokú szabálysértési hatóság indította meg a szabálysértési eljárást. Az áttételt elrendelő 2011. február 8-án kelt határozat meghozatalával, illetőleg annak jogerőre emelkedésével egyidejűleg azért nem történt meg az iratok áttétele, mert a szabálysértési eljárás a balesetben érintett C. D.-al szemben változatlanul folytatódott, illetőleg az áttételt elrendelő határozattal egyidejűleg 16.000,- Ft pénzbírság került kiszabásra. Ezen határozat ellen az érintett polgári személy a ... Városi Bíróságnál kifogást terjesztett elő, amely a 2.Szk.380/2011/5. számú végzésével az érintett vonatkozásában a határozatot hatályon kívül helyezte és az eljárás alá vont személlyel szemben az eljárást megszüntette. A ... Városi Bíróság végzése 2011. szeptember 16-án kelt, ezért a ...Rendőrkapitányság csak ennek kézhezvételét követően - 2011. október 18-án - küldte meg az iratokat a fegyelmi jogkört gyakorló elöljárónak. A Szabstv. 30. § (3) bekezdésében szabályozottak alapján a Lenti Rendőrkapitányság a felperessel szemben nem alkalmazhatott jogkövetkezményt, azonban a tényállást meg kellett állapítani, majd ezt követően küldte meg az iratokat az alperes részére.

A fenti eljárás tehát mind a fegyelmi eljárás, mind pedig a szabálysértési eljárás körében is speciális szabályokat tartalmaz

annyiban, hogy ha a hivatásos állományú a szolgálati viszonya alatt azzal összefüggésben követ el szabálysértésnek minősülő cselekményt és abban polgári személy is érintve van, a szabálysértési eljárásnak a tényállás megállapítására vonatkozó része az illetékes szabálysértési hatósághoz, a fenyítés kiszabása azonban a fegyveres szerv előljárója hatáskörébe tartozik.

A fentiekből következően ezért az elévülési határidők számítása is eltérően alakul. Az eljáró bíróságok helytállóan hivatkoztak a Hszt. 122. § (4) bekezdésében foglalt azon szabályra, mely szerint ha a szabálysértés fegyelmi eljárásban kerül elbírálásra, a szabálysértési törvényben meghatározott elévülési szabályokat kell alkalmazni. Ebből a szempontból azonban a Szabstv. 11. § (1) bekezdésében foglalt hat hónapos határidő nem a fegyelmi jogkör gyakorlójának a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó határidejét, hanem az illetékes szabálysértési hatóság részéről történő eljárás megindítási határidőt jelenti, amely a perbeli esetben kétséget kizáróan megvalósult. A felperes a cselekményt 2010. december 3-án követte el, egyidejűleg vele szemben a szabálysértési eljárást az illetékes Lenti Rendőrkapitányság megindította. Ezt követően az elévülési határidők szempontjából figyelemmel kellett lenni a Hszt. 122. § (4) bekezdésében foglalt három hónapos határidőre is, amelynek túllépése szintén nem volt megállapítható, mert a szabálysértési iratok 2011. október 18-ai megküldését követően a fegyelmi eljárás elrendelése 2011. november 8-án megtörtént.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében továbbá alaptalanul hivatkozott arra, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomásszerzését - jelenléte miatt - a baleset bekövetkezése időpontjától kell számítani. A Hszt. 30. § (1) és (3) bekezdésében foglalt szabályok alapján ugyanis a fegyelmi jogkör gyakorlójának eljárását kötelezően megelőzte az illetékes szabálysértési hatóság eljárása, így az a tény, hogy a balesetnél jelen volt, a kötelező előzetes eljárást nem tette mellőzhetővé.

A fenti indokolásbeli módosítással a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. november 27.

*Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay
Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő